



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

De decretis conficiendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

Franc. in
c. locu-
plari,
n. 7. de
regul.
iur. 6.

Franc. in
d. c. lo-
cupleta-
ri in fin.

cognitione; cum non solum possessor, sed neque etiam detentor soleat amoveri à possessione sine causæ cognitione

Et ubi permessa est sequestratio, si à principio præstetur idonea cautio cum fideiussore, vel pignore; non autem iuratoria, tunc sequestratio impeditur: & si facta esset, reuocabitur.

Forma Relaxationis bonorum sequestratorum.

Mandato &c. præcipitur infra scriptis, inferius descriptis, & nominatis colonis, fructabilibus, emphyteoticis, & debitoribus quibuscumq; R. N. &c. penes quos omnes, & singuli fructus, fructa, & pecunia spectantia ad dictum R. N. ratione beneficij, seu Capella S. N. &c. sequestrata

fuerunt de mandato R. N. Visitatoris sub die 5. Aug. 1592. quæ statim habito præfenti præcepto, & sine aliqua exceptione relaxet omnia penes eos sequestrata spectantia ut sup. ad R. N. attenta cautione, & promissione per eum præstita de stando, & parendo iuri, &c. & de exequendis omnibus ordinationibus à R. R. Visitatoribus factis, & faciendis circa dictos fructus, &c. de qua in actis, &c. Et hæc sub pœna cuiuslibet contrasacientis scutorum centum auri locis piis Mediolani arbitrio Reuerendissimi applicandorum, nec non excommunicationis in subsidium, &c. De cuius, &c. Dat. &c.

Quorum præcipiendorum nomina sunt hæc, videlicet N. &c.

CAPVT XXIII. De Decretis conficiendis.

Concil.
Prou. 5.
eod.

ANTEQVAM Visitator è loco, vel saltem è plebe visitata discedat, decreta ad localem, atque ad personalem visitationem spectantia etiam ut subdelegatus sed. Apost. autoritate sacri Concil. Trid. conficiat: ipsaq; legitimè, ut infra, intimari curet, reseruando Ordinario etiam tanquam Apost. sed. delegato autoritate sacri Concil. Trid. & etiam sibi hac ratione subdelegato ius etiam alia decreta ratione præsentis visitationis conficiendi, vel edendi.

Concil.
Prou. 5.
eod.
Instr.
Visit.

In decretis autem conficiendis non generatim, sed sigillatim, & quantum fieri possit distinctè, diligenter statuendum erit, & à quo, & cuius sumptus, & quo temporis spatio quicquid fieri, præstari uè oportebit: & quæ præterea pœna negligentibus, aut contumacibus erit

irroganda. Quod ut plurimum verum est, ut mox dicemus, quando constat, ad quem impensa spectet: Quando autem non constat, an ad rectorem, vel ad populum spectet, dicatur absolutè fiat (ut puta) pœnis pro ratione Ecclesiæ. Quando etiam perspicuum est ad Rectorem spectare; ad idque efficiendum speratur auxilium à populo, caueat Visitator, ne in ordinatione verba apponat, quibus populus ab auxilio præstando retrahatur. Moneat tamen Rectorem, ut tempore constituto, vel cum populi adiumento, vel sine eo id præstet: de qua monitione in actis constet. Quando autem à populo impensa faciendæ est, præfinitur idem tempus Syndicis, Consulibus uè prius auditis, si fieri potest. Et quicumque tenetur, potest compelli etiam per cen-

Petr.
p. 2. c. 10.
suras,

luras, & omnia opportuna remedia, quacunq̄ue appellatione, exemptione, & cōtradictione remota. Qui autem ad impensas in Ecclesijs Parochialibus precipuē faciendas teneantur, videndum est.

Prima Conclusio indubitabilis, quando sunt redditus separati sufficīentes pro fabrica, & reparatione Ecclesiæ, quod nullus alius tenetur: Vt est hic in Ecclesiā Metropolitana.

Vel si Episcopus, vel alius haberet quartam pro fabrica; nec posset excusari consuetudine, vel præscriptione.

Instr.
Vist.

Secunda Conclusio etiam ab omnibus recepta: Vbi est pia, & laudabilis consuetudo, vt ad id populus teneatur, illa seruanda est. Quæ consuetudo est in hac diocesi in diuersis locis, præsertim in ditione Heluetiorum, in territorio Bergomen. ac in alijs locis montanis, atq; ab vrbe remotioribus.

d. c. 1. de
ecclef.
edif.
Concil.
Trid.
sess. 21.
cap. 7.
Instr.
Vist.

Tertia sit Conclusio. Vbi nihil pro fabrica assignatum est; neque est consuetudo, vt ad id populus, vel alij teneantur; tunc si Parochus diues est, si commodè potest, ipse ad Eccl. reparationem, ad aliaq̄ue onera subeunda tenetur; Ad hoc enim bona relicta sunt. Non tamen ad cæmeterij impensam tenetur; sicut neq; tenetur ad impensam sepulturarum; cum hæc ad populum semper spectet.

Petr. p. 2.
cap. 10.

Quarta Conclusio. Vbi Parochus est pauper, ita vt sibi solū census, reddituē pro honesta victus sustentatione suppetant; populus ad fabricæ, aliorumq̄ue impensam tenetur. Quia Parochus se ipsum magis, quàm fabricam sustentare debet.

Quinta Conclusio. Quando redditus separati, vel quarta non sufficiunt; & Parochus est mediocriter diues; hoc casu Parochus cū populo vel patronis, cū alijsuē, qui fructus aliquos ex illa Ec-

clesia prouenientes percipiunt, ad supplementum, vel ad totum, si nulli sint redditus separati, arbitrio Episcopi cum consilio capituli, vbi hoc est in vso concurrere debet.

d. c. 1.
Concil.
Trid.
sess. 21.
cap. 7.

Et hoc casu assignentur potius Parocho, quæ ad paramēta, mappas, corporalia, & huiusmodi pertinent, & reparatio altaris maioris: Populo verò, quæ pertinent ad Baptisteriū, Campanile, cāpanas, muros, tectum, pauimentum, & ianuas Ecclesiæ. Quoniā ad hæc populus propensior est; & ad hæc magis teneri videtur. Quæ autem ad Sacramentū Eucharistiæ spectant communiter assignantur præstanda sumptibus Scholæ sanctissimi Sacramenti: nisi illius magna inopia adiumentum, vel à Parocho, vel etiā à populo exigat. Quia tunc ab omnibus simul præstanda sunt, consideratis considerandis. Potest etiam decerni, vt ex elemosynis publicis eo nomine faciendis præstentur.

Instr.
Vist.

Instr.
Vist.

Et quod de Ecclesijs dictum est, idem est de ædibus parochialibus, & de alijs necessarijs.

Sexta Conclusio. In Collegiatis beneficiati omnes conferre tenentur, vbi redditus fabricæ nō sufficiunt: quia qui commodum sentit, etiam onus sentire debet. Eadem ratione conferre debet usufructuarius, & etiam pensionarius, qui vsu fructuario comparatur; non tamen quādo pensio est exempta, & ab omni onere libera constituta; licet pensionarius nō teneatur ad procurationem. Eadem ratione tenetur qui decimas parochiales exigit.

d. c. 1.
Petr. d.
cap. 10.

Doc. in
d. c. 1.
Gig. de
pens. q.
38. n. 2.
& q. 52.
num. 4.
Gig. d.
q. 38.

Septima Conclusio. Ad impensas faciendas in altaribus minoribus tenentur titulares, si diuites sunt, vt vel patroni. In taxandis verò titularis fructibus pro capellæ, altarisue reparatione, ornatuē, habenda est ratio elemosynæ, quæ assigna-

Instr.
Vist.

Synod. 3.
Decr. 16.

assignatur mercenario implenti onera, & munera illius capelle ad ratione prescriptam videlicet lib. 180. singulis annis. Si vero titularis valde inops esset, ipsi aliquid amplius arbitrio Visitatoris reliqui poterit.

last. Vist.

De fructibus etiam beneficiorum vacantium, vel ob missas non celebratas debitis fabricę, ornamentis, aliisque Ecclesię, altariumque necessitatibus attribui potest; ubi alij non sint, qui de iure teneantur, vel sponte presentent.

last.

Vltimum remedium pro huiusmodi impensa fit superedere a toto, vel a parte seruitij illius capellę; & illud, quod mercenario tribueretur, in hac impensam conferre; titulari vero inopi facultatem impartiri alibi celebrandi; donec illud, quod a Visitatore decretum est, presentetur.

In ijs autem, quę minutiora sunt, vt clauis reru sacrũ, & Ecclesiaru, corporalia, purificatoria, vasa pro sacris oleis, cotyla hostiarum, & corporalium, vas pro illis abstergendis, mantilia pro manuum ablutione, & huiusmodi non excusetur Rector vlllo quouis inopiz pre-textu, quominus, etiam negligente populo, ab ipso ordinationis tempore hec constituto omnia presententur.

Syno. 11.

Studeat autem maximę Visitator decreta ad executionem Concilioru Provincialium, ac diocesanorum conficere; & in illis, quę magis vrgere videntur, verbis efficacioribus, grauioribusque poenis decernat.

Syno. 11.

Decreta pro studiorum exercitatione ad prescriptum pro singulorum Ecclesiasticorum capacitate conficiat Parocho, alijue Ecclesiastico in officio, & munere suo in experto sacerdotem assignet, cu quo conferat.

Vltimo loco ponatur ordinatio generalis, vt videlicet seruentur decreta etiã in

alijs visitationibus facta ad prescriptum Instr. etiam cum impositione poenę.

Explicitis decretis, illa, quę etiam populo Visitator publicanda censuerit, post Euangelium ante concionem, vel statim post Missam publicabit: alia vero in Congregatione cleri, quam absoluta Visitatione plebis habebit; vel si secreta sint, coram duobus testibus in faciem eius, contra quem decretum intimari faciet. Notarius vero testimonium publicationis, intimationisue scribar, hoc pacto; lectę & publicatę fuerunt supradictę omnes ordinationes in Ecclesia post Missam coram Parocho, & magna parte populi, presertim N.N. consulibus, die 15. Iunij 1592.

Quę vero separatim pro clero. Hę autę lectę & publicatę ferunt ad presentiam totius cleri ob id etiam coram prefato R. D. Visitatore conuocati, & congregati in Sacristia S. N. &c. die &c.

Quę secretę alicui. Hę fuerunt intimatę; in faciem presentibus N. &c.

Curet postea Visitator, vt cum primu decreta eduntur, in libro bene confecto accurratę, rectęque exscribantur, & sub-scribantur, vel a Ordinario, siue ab eodę Visitatore vel a Notario Cancellario Visitationis; & deinde vt in Archiuio, siue in Sacristia, vel in alio loco tuto, & decenti asseruentur.

Concil.
Prou. s.
quę ad
Syn. s.
visitati-
onis.

Verum, quia Visitatio non ided instituta est, vt bonę & sanctę constitutiones fiant; sed vt vitia a medio tollantur, scđdaloſi puniantur, boni conseruetur, imbecilliores cõfirmentur, cultus diuinus conseruetur, augeaturque; & vt Ecclesię, quę reparatione, vel renouatione indigent, reparantur, ac renouentur, vt Ecclesię bona vsurpata restituantur, & alia huiusmodi, vt sup. latę de Visitationis scopo, diximus; idcirco Visitator diligenter studeat, quemadmodum supra dictu est;

M

vt decre-

Conc.
Prou. 5.
cod.

ut decreta executioni statim mandentur, præsertim verò, quæ de strictura, suppellectiliuè Ecclesiastica constituta erunt. Et quæ in illis exequendis difficultas, vel controuersia oriri posse videtur, curet, ut planè tollatur: sibiq; persuadeat, post suum discessum reformationem suam debitam executionem minime habituram: nisi ipse, quæcunque

potest, antequam discedat, executioni demandarit.

Omnino autem pro executione illorum, quæ tunc minimè exequi poterit, literis postea sapissimè instet, donec executioni mandentur. Et ut illud scilicet præstare possit, summam sibi scribat, quæ exequenda restant. Et hæc ad laudem summæ Trinitatis, ac Deiparæ Virg.

PARS QVARTA.

CAPVT I.

De Visitatione Monialium.

Delegatio, & facultas Visitatoris.

N.

DEI, & Apostolica sedis gratia Episcopus, &c. Dilecto nobis in Christo R. D. N. S. I. V. D. & Canonico Ecclesiæ nostræ Cardinalis salutem in Domino. Cùm per nos ipsos per necessarium Visitationis munus adimpleri non posse perspiciamus, confisi de tua pietate, integritate, & prudentia; sperantesq; fore, ut quæ tibi commiserimus, & mandauerimus, ea per te bene gerantur, nostrâ auctoritate, nec nõ sacri Trid. Conc. & alijs omni meliori modo tenore presentium tibi facultatem damus, & mandatum visitandi omnia, & singula Monialium Cænobia, & Monasteria Ciuitatis, & Diocesis nostræ: teq; Visitatorem nostrum constituimus; ut nõ solum, & alia quacunque nobis competentè auctoritate Canonicas sanctiones, & sacri Conc. Trid. Prouinc. & Dioces. aliq; nõ solum Decreta, Statuta, Regulas, Cõstitutiones, ac Ordinationes de obseruantia regu-

lari pietate, moribus, religione; regimine, honorum administratione, alijsq; rebus omnibus in capite, & membris omnium, & singulorum Monasteriorum, pennis quibuscunque, & censuris arbitrio tuo instigendis, ac alijs iuris remedijs executioni mandari cures, & facias: Ecclesias, tam exteriores, quàm interiores, Monasteria, domos, & alia huiusmodi quæ renouatione, seu reparatione indigent, renouari, ac reparari facias; & quæcunque alia, quæ ad Dei honorem, & ad ipsam Monialium utilitatem esse censueris; præsertim circa Sacramentorum administrationem, ac verbi Dei prædicationem agas, agere cures. Item puellas ad habitum admittendi, nec non nouitas ad professionem recipiendi; Item coercendi, multandi, ac etiã censuris plectendi, atque excommunicatas declarandi omnes, & singulas personas vtriusque sexus in præfatis omnibus, & ad ea quomodocunq; pertinentibus tibi pote-